

Міністерство освіти і науки України

**Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування**

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

**Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції**

15 травня 2025 р.

**Полтава
2025**

3. Buriak A., Levchenko I. The role of international organizations in the formation of a security-oriented information environment and the implementation of strategies for ensuring the economic and ecological security of Ukraine. Current problems of sustainable development. 2024. No 1. Vol. 1. P. 7–12.

4. Буряк А.А., Кудряшова Д.О., Сторожук Л.М. Стратегія розвитку digital-економіки в Україні: національна візія та виклики глобалізації. Система управління відходами в циркулярній економіці: фінансові, соціальні, екологічні та енергетичні детермінанти : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2023. С. 239–248.

5. Buryak, A.A., Makhovka, V.M., & Storozhuk, L.M. (2023). Strategy and mechanisms for implementing the digital economy in the EU and Ukraine as a condition for overcoming the crisis. *Economy and Region*, 2(89), 53-59. DOI: [https://doi.org/10.26906/eip.v0i2\(89\).2934](https://doi.org/10.26906/eip.v0i2(89).2934).

УДК 351.746:004.056.5+338.2

Лук'янчиков Михайло Ілліч, Дяченко Дар'я Андріївна
студенти

Науковий керівник: Глушко Аліна Дмитрівна,
кандидат економічних наук, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»

КІБЕРБЕЗПЕКА ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Економічна безпека – це складе багаторівневе поняття, яке відображає здатність національної економіки забезпечувати стабільне та збалансоване функціонування і розвиток у довгостроковій перспективі, протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам, зберігати стійкість до

кризових явищ, а також задовольняти потреби населення та держави на визначеному рівні. На державному рівні економічна безпека є основою національного суверенітету й передумовою для реалізації інших складових безпеки – військової, екологічної, технічної тощо. Вона включає такі завдання, як забезпечення стійкого економічного зростання, зменшення державного боргу, стабілізація національної валюти, підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності економіки. На регіональному рівні економічна безпека означає здатність регіону забезпечувати реалізацію власних економічних інтересів, ефективно використовувати ресурсний, технологічний і соціальний потенціал, розвивати економічну спеціалізацію та підтримувати стратегічну самодостатність в умовах змін. На рівні підприємства економічна безпека визначається як стан захищеності його основних інтересів від впливу негативних факторів, таких як недобросовісна конкуренція, регуляторний тиск, економічна нестабільність або інституційні ризики. Вона також охоплює здатність адаптуватися до змін ринку, зберігати фінансову стійкість і забезпечувати сталий розвиток.

В умовах стрімкого технологічного прогресу та поширення процесів цифровізації кібербезпека стала ключовим інструментом для забезпечення економічної безпеки. Перехід економіки в цифровий формат критично підвищив залежність соціально-економічної системи від кіберпростору. У цьому контексті кібербезпека набуває першорядного значення, оскільки забезпечує безперерйну роботу ключових інфраструктур, захищає конфіденційну економічну інформацію від витоку чи знищення та мінімізує ризики кібератак на державні й приватні економічні об'єкти [1]. Крім того, кібербезпека є необхідною умовою для довіри до цифрової економіки, яка все більше залежить від обміну великими даними, електронних платежів, хмарних технологій,

автоматизованого виробництва та цифрових систем управління [2].

Кібербезпека набуває стратегічного значення як фундаментальний чинник забезпечення економічної безпеки держави. По-перше, кібератаки на критично важливу інфраструктуру (банківський сектор, енергетика, телекомунікації) здатні спричинити економічну дестабілізацію, порушення фінансових потоків, втрату інвестиційної привабливості та навіть соціальну напругу. По-друге, економічна безпека безпосередньо пов'язана з інформаційною. Витік конфіденційної інформації, промислове шпигунство або маніпуляції фінансовими системами загрожують не лише окремим підприємствам, а й національним інтересам загалом [3]. По-третє, формування національної системи кібербезпеки потребує комплексного підходу: розвитку правового поля, інституційного забезпечення, фахової підготовки кадрів, міжнародної співпраці та впровадження інноваційних технологій захисту даних.

В умовах війни питання кібербезпеки набуває для України особливої актуальності. Статистичні дані доводять важливість забезпечення кібербезпеки на державному рівні. Зокрема, у 2024 році в Україні було зафіксовано 4315 кіберінцидентів, що на 69,8% більше, ніж у 2023 році (2541 випадок) [4]. Понад 800 спроб кібератак було здійснено на державні установи та сервіси, серед яких і об'єкти енергетичної інфраструктури [5]. У приватному секторі України кібератаки на бізнес зросли на 38% у 2024 році, переважно через фішингові атаки та програми-вимагачі [6].

Отже, кібербезпека виступає не лише як інструмент технічного захисту, а й як один із визначальних елементів національної економічної політики, що забезпечує стійкість та конкурентоспроможність країни у глобалізованому цифровому середовищі. В умовах цифровізації та гібридної

війни, що триває в Україні, кібербезпека виступає як критично важлива складова економічної безпеки. Вона забезпечує захист інформаційних систем, підтримує безперебійну роботу критичної інфраструктури та підвищує довіру до цифрових процесів [7]. З огляду на зростання кіберзагроз Україні необхідно розвивати національну кіберстратегію, інвестувати в IT-сферу, зміцнювати законодавчі механізми захисту інформації та підтримувати міжнародне співробітництво у сфері кіберзахисту.

Література

1. Онищенко С.В., Глушко А.Д., Маслій О.А. Кіберстійкість як основа національної безпеки України / Innovations and prospects of world science : Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference, Vancouver, Canada, 22-24 June 2022. Vancouver: Perfect Publishing, 2022. С. 551-556.

2. Onyshchenko, S., Zhyvylo, Ye., Hlushko, A., & Bilko, S. (2024). Cyber risk management technology to strengthen the information security of the national economy. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, No 5. С. 136-142.

3. Глушко А.Д. Маслій О.А. Вплив інформаційної політики на рівень фінансової безпеки України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 46. С. 39-46.

4. В Україні за рік кількість кібератак зросла на 70%. Які цілі найчастіше обирають російські хакери. URL: <https://texty.org.ua/fragments/114215/v-ukrayini-za-rik-kilkist-kiberatak-zrosla-na-70-yaki-cili-najchastishe-obyrayut-rosijski-hakery/>

5. Кібербезпека в інформаційному суспільстві: Інформаційно-аналітичний дайджест / відп. ред. О. Довгань; упоряд. О. Довгань, Л. Литвинова, С. Дорогих; Державна наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права НАПрН України»; Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. К., 2024 №3 (березень). 339 с. <https://ippi.org.ua/sites/default/files/2024-3.pdf>

6. Кіберзагрози для бізнесу: основні ризики та поради для захисту. URL: <https://speka.media/kiberzagrozi-dlya-biznesu-osnovni-riziki-ta-poradi-dlya-zaxistu-vrxz52>

7. Єгоричева С. Б., Глушко А. Д., Худолій Ю. С. Проблеми забезпечення інформаційної безпеки фінансового сектору України. *Управління розвитком*, 2023. 21(4), 52.

УДК 338.14:658.52.011

Максименко Андрій Петрович, аспірант

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЮ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ⁴

Цифровізація виступає визначальним чинником трансформації економіки, відкриваючи нові можливості, але водночас породжуючи складні й багатомірні загрози для економічної безпеки держави. Зміна природи товару, еволюція ролі посередника, трансформація самої сутності грошей – усе це свідчить про фундаментальні зрушення в економічній системі під впливом цифрових технологій. А отже, цифрові інструменти, що не підконтрольні державній або наднаціональній політиці, стають не лише технологічними досягненнями, а й каналами негативного впливу.

Це означає, що негативний вплив цифровізації знаходить вираження в утворенні нових та трансформації існуючих загроз економічній безпеці, серед нових варто виділяти прямі

---

⁴ Тези підготовлено в межах виконання НДР молодих учених «Формування безпекоорієнтованого інформаційного середовища для підвищення економічної безпеки України у воєнний та повоєнний періоди», державний реєстраційний номер 0124U000615